

ÚTMUTATÓ

**a MAGYAR JUHTENYÉSZTŐ ÉS KECSKETENYÉSZTŐ
SZÖVETSÉG TERÜLETI FELELŐSE (INSTRUKTORA)
részére**

**a Juh/Kecske ENAR bizonylatainak
használatához**

1.17. verzió

(2024. november)

TARTALOMJEGYZÉK

1	ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK	
2	AZ ADATSZOLGÁLTATÁS BIZONYLATAI	4
2.1	A JELÖLŐESZKÖZÖKKEL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK KÖZLÉSE	4
2.2	HAZAI SZÜLETÉSŰ JUHOK/KECSKÉK JELÖLÉSÉNEK JELENTÉSE	4
3	A FELADATOK, A KAPCSOLÓDÓ ADATSZOLGÁLTATÁSOK, VALAMINT AZ ADATSZOLGÁLTATÁS BIZONYLATAI.....	6
3.1	JUH/ KECSKE JELÖLŐESZKÖZÖK MEGRENDELÉSE, A JELÖLŐESZKÖZÖKKEL KAPCSOLATOS ESEMÉNYEK JELENTÉSE.....	6
3.1.1	<i>Jelölőeszköz, segédeszközök megrendelése</i>	<i>8</i>
3.1.2	<i>Pótlásra/továbbtartásra szolgáló jelölőeszköz rendelése, már megjelölt állatokhoz</i>	<i>8</i>
3.1.3	<i>Jelölőeszközök átadása – átvétele</i>	<i>9</i>
3.1.4	<i>Jelölőeszközök letiltása-feloldása</i>	<i>9</i>
3.2	ÁLLOMÁNY LETÁR	9
3.2.1	<i>A PDA készülékkel végzett leltárral kapcsolatos feladatok</i>	<i>10</i>
4	AZ ADATSZOLGÁLTATÁS ÁLTALÁNOS FORMAI ÉS TARTALMI KÖVETELMÉNYEI	13
5	A JUH/KECSKE ENAR BIZONYLATAI.....	14

1 Általános tudnivalók

A Juhok és Kecskék Egységes Nyilvántartási és Azonosítási Rendszere (továbbiakban: Juh/Kecske ENAR) keretében történik a juhok, illetve kecskék jelölésének és mozgásának nyilvántartása, valamint a szükséges jelölőeszközök megrendelése és nyilvántartása is.

Az adatok gyűjtése a 182/2009.(XII.30.) FVM rendeletben megadott módon történik. Ez a rendelet szabályozza a juh és kecske fajok egyedeinek jelölésére, mozgásának nyilvántartásba vételére és az adatok jelentésére vonatkozó ENAR rendelkezéseket, valamint hatályon kívül helyezte az 2009. december 31-ig érvényben volt 47/2005. (V.23.) FVM rendeletet azzal, hogy a 2010. január 1-e előtt született állatok jelölése esetén továbbra is az abban foglaltakat kell alkalmazni.

A Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal átalakításáról és a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal létrehozásáról szóló 22/2012. (II.29.) Korm. Rendelet, valamint a Nébih és a vármegyei kormányhivatalok közötti feladat megosztásról intézkedő 24/2012. (II.29.) Korm. rendelet szerint - a korábban állomásként nevesített állategészségügyi hatóság helyett - élelmiszerlánc-biztonsági hatósággént a vármegyei Kormányhivatal illetékes Állategészségügyi Főosztályát (továbbiakban hivatal) kell érteni.

A 182/2009. (XII.30.) FVM rendelet 20. §-a szerint:

A területi felelős:

- a) gondoskodik az állattartó igénylése alapján az állatok megjelöléséhez szükséges eszközök és füljelzők rendszeres vagy soron kívüli megrendelésének továbbításáról a Nébih felé;*
- b) elvégzi az állatok 4/A. §, 5/A. §, 5/B. §, valamint 6. § szerinti jelölését, és kiadja az állattartó részére a jelölésről szóló igazolást, valamint elektronikus úton tíz napon belül megküldi a Nébih-nek a jelöléssel összefüggő, útmutatóban meghatározott adatokat;*
- c) átadja az állattartó részére az adott tenyészetbe tartozó állatok ENAR-számát tartalmazó listáját és a szükséges nyomtatványokat;*
- d) begyűjti és a Nébih-nek elektronikus úton megküldi a tenyésztőktől kapott leltáradatokat és a tenyésztési eseményekkel kapcsolatos állományváltozási adatokat;*
- e) az állattartónál évente egy alkalommal közreműködik az állományleltár elvégzésében és a Nébih részére 10 napon belül elektronikusan megküldi az állományleltárról készült jelentést;*
- f) a 21/2004/EK rendelet és e rendelet által előírt kötelezettségek nem teljesítése esetén bejelentést tesz a Pest Vármegyei Kormányhivatal felé.*

Az adatszolgáltatás részben papír alapú bizonylatok kitöltésével és beküldésével, részben elektronikus állományok elkészítésével és beküldésével történik. A bizonylatokat, ha azok kitöltési utasításában nincs más cím megadva, akkor a következő címre kell beküldeni: Nébih-ENAR, 1537 Budapest, Pf.: 397.

A rendszer üzemeltetésének segítésére ügyfélszolgálat működik a MJKSZ (továbbiakban Szövetség) központi irodájában, valamint az ENAR központban. A Szövetség címe és telefonszáma:

Magyar Juhtenyésztők és Kecsketenyésztők Szövetsége (MJKSZ), 1134
Budapest, Lőportár u. 16. Telefon: 06-1-412-5030.

Az ENAR központi telefonos ügyfélszolgálati iroda postacíme: NÉBIH-ENAR 1537 Budapest, Pf.: 397. **telefonszáma: (06-1)-336-9050**, személyes megjelenés előzetes telefonos bejelentkezés alapján lehetséges. Elektronikus levélcím: enarufsz@nebih.gov.hu

2. Az adatszolgáltatás bizonylatai

Az adatok közléséhez az alábbiakban felsorolt alapbizonylatok használhatók.

Külföldről behozott juhok és kecskék bejelentése, valamint egyedek kiesésének jelentése a tartó, illetve a hatósági állatorvos feladata. Ez az útmutató nem tér ki ezeknek, a feladatoknak a tárgyalására.

2.1 A jelölőeszközökkel kapcsolatos információk közlése

A juhok/kecskék megjelöléséhez szükséges jelölőeszközöket és segédeszközöket az állattartók a Szövetségen keresztül rendelhetik meg. A **területi felelősök** (a továbbiakban: **insruktorok**) is rendelhetnek saját részükre jelölőeszközöket. Így szükség esetén átadhatnak jelölőeszközöket a tenyészeteknek. Kecsketartó/juhtartó tenyészetek egymásnak is átadhatnak jelölőeszközöket. Az átadást minden esetben be kell jelenteni, mint ahogy jelölőeszközök elvesztését, megrongálódását valamint elvesztett jelölőeszközök megkerülését is.

A felhasználandó bizonylatok:

- 5721 Jelölőeszköz és segédeszközök megrendelő lap
– elektronikus megfelelője: 3721
- 5722 Pótlásra/továbbtartásra szolgáló jelölőeszköz megrendelő lap már megjelölt állatok jelölésére – elektronikus megfelelője: 3722
- 5724 Jelölőeszköz átadás/átvétel bejelentő lap – elektronikus megfelelője: 3724
- 5725 Jelölőeszköz letiltás/feloldás bejelentő lap

A bizonylatok közül az 5721, az 5722 és az 5724 bizonylatokat, nyomdai úton előállított, kétpéldányos önátírós bizonylattömbök tartalmazzák, amelyeket az állattartóval egyeztetve a Szövetség instruktora tölt ki és az adatokat elektronikusan továbbítja az MJKSZ központon keresztül az ENAR-ba. Az 5724 és az 5725 bizonylat pedig a portal.nebih.gov.hu/enar weboldaltól (is) letölthető, és az instruktor tölti ki az állattartóval egyeztetve. Az 5724 bizonylat adatait az instruktor elektronikusan továbbítja a Szövetség központján keresztül az ENAR-ba. Az 5725 bizonylatot az instruktor közvetlenül rögzíti az ENAR-ba.

2.2 Hazai születésű juhok/kecskék jelölésének jelentése

Hazai születésű juh egyedeket, mielőtt elhagyják a születéskori gazdaságot, de legkésőbb 9 hónapos korukig meg kell jelölni.

A 2009. december 31. után született, élő állatként az Európai Unió belüli vagy hazai kereskedelembe kerülő juh egyedeket és továbbtartásra meghagyott juh egyedeket elsődleges jelölési módként elektronikus füljelzővel, másodlagos jelölési módként vizuális füljelzővel kell ellátni a rendeletben megadott módon úgy, hogy minden egyed bal fülébe kell behelyezni az elektronikus füljelzőt, a jobb fülébe pedig a másik füljelzőt. Az elektronikus füljelzőt bendő bólusz helyettesítheti.

Kivétel képeznek a születési helyükről közvetlenül hazai vágóhidra kerülő juh egyedek, melyeket két kisméretű füljelzővel kell ellátni.

Hazai születésű kecske egyedeket, mielőtt elhagyják a születéskori gazdaságot, de legkésőbb 9 hónapos korukig meg kell jelölni. A jelölés történhet a fent leírt módon elektronikus jelölőeszközzel a bal fülben és vizuális füljelzővel a jobb fülben (export esetén ez a jelölési mód kötelező), vagy mindkét fülben kisméretű füljelző

behelyezésével (hazaiaknál), vagy továbbtartásra meghagyott állatok esetén a jobb fülbe helyezett, továbbtartásra meghagyott állatok jelölésére alkalmas füljelzővel és a rendeletben megadott módon történő tetoválással.

Születési helyükről közvetlenül hazai vágóhídra kerülő kecske egyedeket két kisméretű füljelzővel kell ellátni.

A felhasználandó bizonylatok:

2711 Hazai állatok jelölésének csoportos bejelentőlapja
– elektronikus megfelelője: 3712

2712 Hazai állatok jelölésének egyedi bejelentő és módosító lapja
– elektronikus megfelelője: 3712

A bizonylatokat nyomdai úton előállított, kétpéldányos önátíró bizonylattömbök tartalmazzák.

Az instruktor a 2711 bejelentőlapon vagy a gyártó által megküldött fülszámlistán (1733 Lista a kiszállított jelölőeszközökről) kitölti a behelyezés/jelölés dátumát, a születés dátumát, az ivart és a fajtakódot, és az adatokat elektronikusan továbbítja a Szövetség központján keresztül az ENAR-ba. Az állattartó részére az instruktor igazolást állít ki az állatok jelöléséről és listát ad át a jelölt állatokról.

A törzskönyvi ellenőrzésben tartott állományok esetében a törzskönyvezési program automatikusan, elektronikus módon jelenti be a született állatok jelölését az ENAR-ba.

Abban az esetben, ha nem törzstenyésztésben teszi meg az instruktor a továbbtartásra szánt egyedek jelölésének bejelentését, az állatok születési idejét a tenyészetnyilvántartó ellési időszakait, az állatok fejlettségét és fogképzetét figyelembevéve kell megadnia.

Amennyiben egy jelölést már bejelentettek, és regisztráltak, akkor a jelölés adatai a 2712 „Hazai állat jelölésének egyedi bejelentő és módosító lapja” bizonylaton módosíthatók, illetve törölhetők.

A jelölés adataival kitöltött fülszámlista egyik példánya az instruktoré, másik példánya a tenyésztőé.

3 A feladatok, a kapcsolódó adatszolgáltatások, valamint az adatszolgáltatás bizonylatai

Jelen fejezet azokat az eseteket sorolja fel, amikor az instruktornak adatszolgáltatási kötelezettsége van, illetve amikor jóváhagyása szükséges valamilyen bejelentés elfogadtatásához, egyúttal megadva, hogy a bejelentéshez illetve a jóváhagyáshoz melyik űrlapot kell használni.

3.1 Juh/kecske jelölőeszközök megrendelése, a jelölőeszközökkel kapcsolatos események jelentése

Az állatokat mielőtt elhagyják a születéskori gazdaságot, de legkésőbb 9 hónapos korig meg kell jelölni.

A 2006.02.01 után gyártott jelölőeszközökön található azonosító (ENAR) számok típusai az alábbiak:

Juh jelölőeszközön lévő ENAR szám

HU	„Sorozatszám ”	„Előtag”	„Használatiszám”
----	----------------	----------	------------------

		„Vármegye”	„Tenyészet”	„Évjárat”	„Egyed”
HU	o	mm	ttt	é	ssss

Ahol:

- **HU** fixen a HU karakterek, Magyarország 2 betűs ISO kódja
- **o** 1-től induló sorozatszám, mely tenyészetenként/ instruktori körzetenként van nyilvántartva. Értéke akkor nő egyel, ha az adott sorozatszámhoz és előtaghoz és a bizonylaton kért évjáratához már nincs több kiadható sorszám.
- **mm** az előtag első két számjegye a tenyészet vármegyekódja fix 2 hosszán, vagy az instruktor által igényelt jelölőeszköz esetén 30.
- **ttt** az előtagnak a tenyészetre vagy instruktorra jellemző, része, fix 3 hosszán. Egy tenyészetnek csak egy előtagja lehet. Instruktori jelölőeszköz esetén megegyezik az instruktorok körzetkódjának utolsó 3 jegyével (például az 1001 körzetkód esetén 001).
- **é** a jelölőeszköz megrendeléskor megadott évszám.
- **ssss** folyamatos sorszám, maximum 4 hosszú.

Kecske jelölőeszközön lévő ENAR szám

HU	„Előtag”		„Használati szám”	
	„Első számjegy”	„instruktori/ jelölési körzet”	„Sorszám”	„Ellenőrzőszám”
HU	7	III	sssss	e

Ahol:

- **HU** fixen a HU karakterek, Magyarország 2 betűs ISO kódja
- **7** fixen a 7-s számjegy
- **III** az instruktori/jelölési körzetre jellemző előtag, fix 3 hosszán, egy körzetnek több előtagja is lehet.
- **sssss** folyamatos sorszám, pontosan 5 hosszú.
- **e** ellenőrzőszám

Juh állategészségügyi jelölőeszközön lévő ENAR szám

Országkód	Szám	Ellenőrzőszám
HU	8nnnnnnnnn	e

Ahol:

- **HU** fixen a HU karakterek, Magyarország 2 betűs ISO kódja
- **8nnnnnnnnn** egy 10 hosszú szám, melynek első jegye mindig 8

• e ellenőrzőszám

Kecske Állategészségügyi jelölőeszközön lévő ENAR szám

	„Első 2 számjegy”	„Sorszám”	„Ellenőrzőszám”
HU	79	SSSSSS	e

Ahol:

- HU fixen a HU karakterek, Magyarország 2 betűs ISO kódja
- 79 fixen a 79-s szám
- ssssss folyamatos sorszám, pontosan 7 hosszú
- e ellenőrzőszám

A juh/kecske ENAR rendszerben több jelölőeszköz gyártótól lehet jelölőeszközt és segédeszközt rendelni a 20. § szerint az instruktorokon keresztül. Az a jelölőeszköz gyártó forgalmazhat Magyarországon juh/kecske ENAR jelölőeszközt és segédeszközt, akinek a jelölőeszköze és segédeszköze a Nébih által végzett jelölőeszköz teszten megfelelt. Ezeknek, a gyártóknak az engedélyezett jelölőeszközeiről és segédeszközeiről a Nébih közleményt ad ki, melyben megadja a jelölőeszközök és segédeszközök gyártmánykódját, az aktuális nettó árat, a szállítási határidőt, és amennyiben a gyártó megköveteli, akkor a rendelhető minimális mennyiséget. Azonos típusú jelölőeszközök esetén más-más gyártmánykódot kapnak a szimpla (egy fülben történő jelölésre szolgáló), dupla (mindkét fülben történő jelölésre szolgáló), szimpla pótlás és dupla pótlás jelölőeszközök valamint a továbbtartásra meghagyott, de már korábban jelölőeszközzel megjelölt állatok megjelölésére szolgáló jelölőeszközök. Szintén eltérő gyártmánykódot kapnak az azonos gyártmányú, de különböző színben rendelhető jelölőeszközök is. A közlemény az ENAR ügyfélszolgálati irodán és a portal.nebih.gov.hu/enar weboldalon is hozzáférhető.

A megrendelő által a juh/kecske ENAR bizonylatain megadott adatokat a juh/kecske ENAR leellenőrzi. Amennyiben a megrendelés elfogadható, akkor az adatokat a postázási névvel és címmel továbbítja a megfelelő jelölőeszköz gyártónak. Nagyméretű füljelző rendelése esetén a postázási név cím mezőbe a tenyészet instruktorének neve és címe kerül. Kisméretű füljelzők és egyéb eszközök megrendelése esetén a postázási név cím mezőbe a tenyészet levelezési címe és neve kerül.

A jelölőeszköz-gyártó a gyártást követően megrendelőnként csomagolja a jelölőeszközöket és segédeszközöket, minden jelölőeszköz-csomag mellé behelyezi a '1733 Lista a kiszállított jelölőeszközökről' listát, és a jelölőeszközöket továbbítja a NÉBIH által megadott levelezési címre.

3.1.1 Jelölőeszköz, segédeszközök megrendelése

A szükséges nyomtatvány típusa, neve:

5721

Jelölőeszköz és segédeszköz megrendelő lap

Jelölőeszköz és segédeszköz megrendelés a sorszámozott 5721 űrlap kitöltésével és továbbításával történik. Az állattartónak a megrendelést az illetékes, instruktornál kell kezdeményeznie, és a bizonylatot az ő jóváhagyásával is el kell látni. Természetesen az instruktor is rendelhet saját részre jelölőeszközt, amit a tenyészetének adhat át, ha a tenyészetek nem rendelkeznek elegendő jelölőeszközzel. Ebben az esetben a jóváhagyó instruktor adatai és a jóváhagyó instruktor aláírása blokkok üresen maradnak.

A bizonylat első példányát az instruktor helyezi el az irattárába, és az adatokat elektronikusan továbbítja a Szövetség központi irodájába. A 2. példány a megrendelőé.

A Szövetség az összegyűjtött jelölőeszköz rendelés adatokat a 3721 elektronikus megrendelő bizonylaton továbbítja az ENAR-ba.

A gyártó kód meghatározza a jelölőeszköz és a segédeszköz gyártóját. A jelölőeszköz gyártmány kódja meghatározza a gyártó mellett a jelölőeszköz típusát is. Kizárólag a NÉBIH által engedélyezett és közétett jelölőeszközök rendelhetők. Az 5721 megrendelő lapon mindig meg kell adni a gyártó-, valamint a gyártmánykódot.

3.1.2 Pótlásra/továbbtartásra szolgáló jelölőeszköz rendelése, már megjelölt állatokhoz

A szükséges nyomtatvány típusa, neve:

5722 *Pótlásra/továbbtartásra szolgáló jelölőeszköz megrendelő lap már megjelölt állatok jelöléséhez*

Az 5722 sorszámozott bizonylaton rendelhetők meg az állat füléből kiesett jelölőeszközök pótlására szolgáló jelölőeszközök illetve, a továbbtartásra szánt, megjelölt állatok ismételt megjelölésére használt jelölőeszközök. Az állattartónak ezt a megrendelést is a területileg illetékes instruktornál kell kezdeményeznie, és a bizonylatot az ő jóváhagyásával is el kell látni. A bizonylat 1. példányát az instruktor helyezi el az irattárába, és az adatokat elektronikusan továbbítja a Szövetség központi irodájába, a 2. példány a megrendelőé. Pótlás megrendelése csak legyártott és állat fülébe helyezett jelölőeszköz ENAR számára lehetséges.

A Szövetség az összegyűjtött jelölőeszköz rendelés adatokat a 3722 elektronikus megrendelő bizonylaton továbbítja az ENAR-ba.

Kizárólag a NÉBIH által engedélyezett és közétett jelölőeszközök rendelhetők. Az 5722 megrendelő lapon mindig meg kell adni a gyártó-, valamint a gyártmánykódot.

3.1.3 Jelölőeszközök átadása – átvétele

A szükséges nyomtatvány típusa, neve:

5724 *Jelölőeszköz átadás/átvétel bejelentő lap*

A tenyészeteknél lévő jelölőeszközök átadhatóak más tenyészeteknek, a juhok jelölésére szolgáló jelölőeszközök juhtenyészeteknek, a kecskék jelölésére szolgáló jelölőeszközök kecsketenyészeteknek adhatóak át. Tenyésztők közötti füljelző átadás esetén a bizonylatot az instruktornak aláírásával jóvá kell hagynia.

Instruktor a saját részére rendelt jelölőeszközöket minden esetben átadhatja a tenyészeteknek. Az instruktorok egymásnak is átadhatnak jelölőeszközt.

Ha az instruktor, mint átadó szerepel a bizonylaton, a jóváhagyással kapcsolatos részeket nem kell kitöltenie.

Átadni csak szabad (állat fülébe be nem helyezett) jelölőeszközöket lehet. Nem adható át az a jelölőeszköz, melyre jelölés bejelentés történt, melyet letiltottak vagy amelyre állat szállítást jelentettek be.

A jelölőeszköz átadás-átvétel bizonylat adatait az instruktor küldi be elektronikusan a Szövetség központjába, és ezzel egyidejűleg a 3724 elektronikus bejelentő bizonylaton az ENAR-ba. A kétpéldányos tömb első példánya az átadóé, a második példánya az átvevőé.

3.1.4 Jelölőeszközök letiltása-feloldása

A szükséges nyomtatvány típusa, neve:

5725

Jelölőeszköz letiltás/feloldás bejelentő lap

Megrongálódott, elveszett vagy leselejtezett jelölőeszközök esetében a jelölőeszközt le kell tiltani. A letiltás csak szabad (állat fülébe nem behelyezett) jelölőeszközökre alkalmazható.

Letiltást csak az jelenthet, akinél a jelölőeszközt szabad füljelzőként tartja nyilván a rendszer. Ez lehet juh/kecske tenyészet állattartója vagy instruktor.

Nem tiltható le az a jelölőeszköz, amellyel jelölés történt illetve amelyre állat szállítást jelentettek be.

Feloldást csak az jelenthet be, aki eredetileg letiltotta a jelölőeszközt.

Amennyiben az állattartó a bejelentő, akkor az illetékes instruktor jóváhagyásával (aláírásával) is elkell látni a bizonylatot.

A jelölőeszköz letiltás-feloldás bizonylat adatait az instruktor rögzíti az ENAR-ba.

3.2 Állomány leltár

Évente egyszer az instruktor közreműködik a körzetébe tartozó tenyészetekben az állomány leltározásban.

A leltározás során felvett adatokat, az instruktor elektronikusan továbbítja a központi adatbázisnak. Ehhez az instruktornak szüksége van egy kézi készülék formájában rendelkezésre álló kompakt számítógépre (PDA vagy Workabout), egy RFID olvasóra, hordozható nyomtatóra és egy internet kapcsolattal ellátott számítógépre.

A birtokában lévő eszközök segítségével az instruktor információt kaphat, bármely kiválasztott, általa vizsgált fajú tenyészet előző leltárának eredményeiről, vagy regisztrálhatja bármely kiválasztott, általa vizsgált fajú tenyészet egyedeit és szabad füljelzőit (leltározás).

A PDA kézi számítógépen működő szoftver használatához rendelkezésre áll egy Felhasználói Kézikönyv, mely a Szövetség elektronikus dokumentumtárában elérhető az instruktorok számára, ezért jelen útmutató a szoftver használatra nem tér ki. A szoftver segítségével elvégzendő feladatokat a következő fejezetben foglaltuk össze.

3.2.1 A PDA készülékkel végzett leltárral kapcsolatos feladatok

A leltározást az adatletöltéssel kell kezdeni. Az adatletöltés a PDA-n keresztül történik a központi adatbázisból. Az instruktor letölti a körzetébe tartozó tenyészet és tartóadatok, a megadott tenyészetekhez tartozó egyedadatokat és az egyedek jelölésére felhasználható jelölőeszközök ENAR adatait. Célszerű a tenyészetlátogatáshoz közeli időpontban elvégezni a letöltést, hogy a tenyészetbe minél aktuálisabb adatokkal menjen az instruktor.

A tenyészet leltár során meg kell állapítani a tenyészetben ténylegesen fellelhető állatokat és a rendelkezésre álló szabad jelölőeszköz(ök) ENAR számait. Ennek menete

a következő:

- Az élő egyedek leltározása. A tenyészetben fellelhető állatok fülszámait RFID-olvasóval vagy közvetlen beírással be kell vinni a PDA adatai közé. Ha a központi adatbázisból letöltött adatok szerint az egyed jelölését nem jelentették be, vagy, az állat elveszettként van nyilvántartva, akkor a jelölés ill. megkerülés eseményét is regisztrálni kell. Ha az egyed szállítás során került a tenyészetbe, akkor a tartó a szállítólevél másodpéldányával, vagy ha a megfelelő példány elveszett, akkor a 2703 Juh és kecske beérkezés bejelentő és módosító lap bejelentés rovatának jelölésével jelentheti az egyed beérkezését. Import esetén a 2706 vagy 2707 űrlapon lehet a fenti bejelentést megtenni. Bejelentés esetén a beküldött bizonylatok másolatát a tenyészetben meg kell őrizni. Amennyiben a bejelentés még nem történt meg, vagy már megtörtént, de az ENAR nyilvántartásban még nem került regisztrálásra, akkor a leltár során szállítással beérkezett státusszal kell regisztrálni az érintett egyedeket. A jelölőeszköz pótlásra szoruló egyedek esetében a PDA programban rögzíteni kell a füljelző hiányt, a későbbi pótlás füljelző megrendelés céljából.
- A jelölőeszközök leltározása. A tenyészetben található, egyed jelölésére fel nem használt jelölőeszközök ENAR számait RFID-olvasóval vagy közvetlen beírással be kell vinni a PDA adatai közé. A központi adatbázisban letöltött jelölőeszközök feloldását is itt kell regisztrálni.

Ezt követően a PDA megfelelő lekérdező menüpontjaiban ("Leltárkor fel nem lelt egyedek", "Leltárkor fel nem lelt füljelzők") megtekinthetők azok az ENAR számok, melyek sem a leltározott egyedek, sem a leltározott jelölőeszköz ENAR számok között nem szerepelnek, a letöltött adatok között mégis megjelennek, mert a központi adatbázis az adott tenyészetben levő élő egyedként, vagy szabad jelölőeszköz ENAR számként tartja nyilván azokat.

Ha nincs ilyen ENAR szám, az azt jelenti, hogy a tenyészet leltározott egyedei és jelölésre felhasználható jelölőeszköz ENAR számai összhangban vannak a központi adatbázisban a tenyészethez nyilvántartott egyedekkel és szabad ENAR szám készlettel.

Ha a PDA megfelelő lekérdező menüpontjaiban ("Leltárkor fel nem lelt egyedek") adatok (egyedek) jelennek meg, akkor az instruktornak a tartóval történt egyeztetés alapján, jelenteni kell az egyedeknél a kiesés okát (elhullás, házi vágás). Elveszés eseményt kizárólag a tartó jelentheti be a megfelelő (2713, 2714 űrlap) űrlapon, vagy web-ENAR-on keresztül. Ha a kiesés oka leöletés, akkor a hatósági állatorvosnak kell jelenteni a kiesést a megfelelő (2713, 2714 űrlap) űrlapon. Ha a hiány oka, hogy az állat kiszállítását elmulasztották bejelenteni, akkor a tartónak a szállítólevél nem beküldött példányának beküldésével kell jelenteni a kiszállítást. Ha a megfelelő példány elveszett, akkor a tömbben maradt tőpéldányról a szállítás adatait egy 2702 Juh és kecske indítás bejelentő és módosító lapra kell átmásolni, a bejelentés rovatot megjelölni, és ennek a bizonylatnak a beküldésével kell jelenteni a szállítást.

Ha a PDA megfelelő lekérdező menüpontjaiban ("Leltárkor fel nem lelt füljelzők") fel nem használt jelölőeszköz(ök) ENAR számai is maradtak, akkor az instruktornak le kell selejteznie a megrongálódott vagy elveszett jelölőeszközöket.

A leltár végén az összesítő adatokat (anyaállat, jerke/gödölye, kos/bak, stb.) az állattartó és az instruktor egyeztetik. Az összesített adatok egyed száma, meg kell, hogy egyezzen a tenyészetben vezetett állománynyilvántartóban szereplő egyedek számával.

A leltár rögzítése után az adatokat fel kell dolgoznia az instruktornak, amely során elkészül a leltár jegyzőkönyv, amit aláírva a tartónál kell hagynia. Feldolgozás után a rögzített adatok már nem módosíthatók. Az instruktor a feldolgozott leltár eredményéről

listát nyomtat (tenyészetben álló egyedek és szabad jelölőeszközök listája), valamint kitölti a leltár során rögzített pótlások megrendelő bizonylatát, amelyet a tartó és az instruktor aláírásával ellátva és beküldve tehet meg a füljelző rendelés. A leltár eredményét lehetőség szerint azonnal, de legkésőbb a leltár dátumát követő 10 naptári napon belül, fel kell töltenie a központi adatbázisba. Természetesen az adatok letöltése és feltöltése között több tenyészetben is lehet leltározni, ebben az esetben csak arra kell figyelni, hogy letöltéskor az összes érintett tenyészet egyed és jelölőeszköz ENAR szám adatát le kell tölteni.

A feltöltés során a leltár adatokat a rendszer leellenőrzi, és ha hibát talál, az közvetlenül a Szövetségnél működő program segítségével javítható. A hibát az okozhatja, hogy a központi adatbázisból letöltött adatok a letöltést követően megváltoztak. A hibák csökkenthetők, ha közvetlenül a leltár megkezdése előtt töltik le az adatokat, és a leltár befejezésekor azonnal felküldik azt a központi adatbázisba.

A leltározáskor előfordulhat, hogy az ENAR adatbázis szerint a tenyészetben tartózkodnak állatok, de a valóságban már nem találhatók meg a tenyészetben.

Amennyiben ezek nem elhullás, házi vágás, elveszés során kerültek ki a tenyészetből (ezek a leltár adatai alapján regisztrálásra kerülnek az ENAR adatbázisban), hanem az állatok kiszállításával, akkor ezek rendezésének módja az állattartó feladata.

A leltározás végén az instruktor a leltár adatait összeveti az állománynyilvántartó aktuális adataival, és amennyiben szükséges, korrigáló sort vezet fel az állománynyilvántartóba.

4. Az adatszolgáltatás általános formai és tartalmi követelményei

Az adatok jelentéséhez használható bizonylatok kitöltési útmutatói a nyomdai úton előállított bizonylati tömbökben és/vagy a Nébih weboldalán, <https://portal.nebih.gov.hu/enar> található meg.

Az ENAR zavartalan működése csak akkor biztosítható, ha az adatszolgáltatás gyors, pontos, és megbízható, továbbá az adatszolgáltatók munkája a tartalmi követelmények mellett kielégíti az alapvető formai követelményeket is. E követelmények betartásával az űrlapok kitöltője saját magát is sok felesleges munkától kímélheti meg. Elég arra gondolni, hogy a hibásan vagy olvashatatlanul kitöltött űrlapokat az adatbázis üzemeltetője kénytelen visszaküldeni javításra vagy újra kitöltésre. Még rosszabb a helyzet, ha a hiba nem szembetűnő, és valamely adat hibásan kerül be az adatbázisba. Ez a későbbiekben esetleg több lépéses, fáradságos javítási feladatokat ró mind az adatszolgáltatóra, mind a számítógépes rendszer üzemeltetőire. A munka valamennyi résztvevőjének közös érdeke tehát, hogy az űrlapok formailag kifogástalanul kitöltve, és tartalmi hibáktól is mentesen kerüljenek az adatbázishoz.

A legfontosabb formai követelmények az alábbiak.

- A bizonylatokat golyóstollal kérjük kitölteni.
- Minden szöveg nyomtatott betűkkel töltendő ki.
- A beírt számok legyenek egyértelműen olvashatók (pl. az 1 és a 7 semmiképpen se legyen összetéveszthető).
- Azokban a rovatokban, amelyek függőleges vonalakkal vannak felosztva, két vonalka közé mindig csak egyetlen számot, betűt vagy írásjelet kérünk beírni. A szöveg sohasem lehet hosszabb, mint amennyi így a rovatba beírható.
- A kitöltést célszerű minden esetben balról-jobbra igazítással végezni.

A juh/kecske ENAR bizonylatai

bizonylat száma	bizonylat neve	beküldés módja	bejelentés tevékenysége
1733	Lista a kiszállított jelölőeszközökről	web	bekerülés
2711	Hazai állatok jelölésének csoportos bejelentő lap	tömb/papír	bekerülés
2712	Hazai állat jelölésének egyedi bejelentő és módosító lap	tömb/papír	bekerülés +módosítás/törlés
3708	Leltár input PDA (kiesés és jelölés adat)	PDA/web	ki/be kerülés + módosítás/törlés
3712	Jelölés (állományból)	PDA/web	bekerülés +módosítás/törlés
3714	Kiesés (állományból)	PDA/web	kikerülés + módosítás/törlés
3721	Jelölőeszköz megrendelő	web	megrendelés
3722	Pótlás megrendelő	web	megrendelés
3724	Jelölőeszköz átadás/átvétel	web	átadás/átvétel
3732	Jelölés bejelentő egyedi - leltár alapján	PDA/web	bekerülés +módosítás/törlés
3733	Kiesés bejelentő egyedi - leltár alapján	PDA/web	kikerülés + módosítás/törlés
5721	Jelölőeszköz és segédeszköz megrendelő lap	tömb	megrendelés
5722	Pótlásra/továbbtartásra szolgáló jelölőeszköz megrendelő lap már megjelölt állatok jelöléséhez	tömb	megrendelés
5724	Jelölőeszköz átadás/átvétel bejelentő lap	tömb/papír	átadás/átvétel
5725	Jelölőeszköz letiltás/feloldás bejelentő lap	papír	letiltás/feloldás